

Sosyal Güvenlik Mevzuatındaki Gelişmeler

Kamber Kaya

01.02.2018

Sunum Planı

- Otomatik BES Konusunda hatırlatmalar,
- Prime Esas kazanç üst limitinde değişiklik,
- Sigorta Primine Esas Kazançlar,
- SMMM – YMM Rapor Düzenleme,
- **Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde sorumluluk,**

OTOMATİK KATILIMLI BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ HATIRLATMALAR (6740 SK- 4632 BES)

- Çalışanların işverenleri aracılığıyla **otomatik** olarak bir **emeklilik planına dahil** edilmesi ve ilgili kişilere istediklerinde **plandan çıkma** imkanı verilmesi,
- Çalışan, emeklilik planına dâhil olduğunun kendisine bildirildiği tarihi müteakip **iki ay içinde sözleşmeden cayabilir.**
- **Kapsam; T.C. Vatandaşı, Kırk beş yaşını** doldurmamış olanlar,
- **5510** sayılı Kanununun **4 / 1 (a) ve (c)** bentlerine göre ve geçici md.20 kapsamında çalışanlar,

Kademeli Geçiş 2018

alışan sayısının belirlenmesinde, birden fazla işyeri olan işverenler için bütün işyerlerindeki çalışanların toplamı göz önünde bulundurulur.

alışan Sayısı (zel Sektör)	Sisteme Giriş Tarihi
1000 ve üzerinde olanlar	<u>1/1/2017</u>
250 ve 1000 arasında olanlar	1/4/2017
100 ve 250 arasında olanlar	1/7/2017
50 ve 100 arasında olanlar	<u>1/1/2018</u>
10 ve 50 arasında olanlar	<u>1/7/2018</u>
5 ve 10 arasında olanlar	<u>1/1/2019</u>
Kamu Kurumlarında (5018) 01.04.2107	Diğer Kamu İdareleri 01.01.2018

Genel Bilgiler

- SGK Prime esas kazancının **yüzde üçü**, (kuruşlar dikkate alınmaz)
- **İşyerinin değişmesi** hâlinde, **emeklilik sözleşmesi aktarılır**. Yeni işyerinde emeklilik planı **bulunmuyorsa, sözleşme kapsamında ödemeye devam edebilir**, (izleyen ayın sonuna kadar bildirilir)
- **İşveren sorumlukları**
- Emeklilik şirketinin **seçimi**,
- **Fonların Seçimi**
- Katkı Payının **ödenmesi**, (ücretinin ödeme gününü **takip eden gün**)

Devlet Katkısı

- Çalışanlara % 25 Devlet katkısı
- 2 aylık cayma süresinin sonunda **systemde kalmayı tercih etmeleri** halinde 1000 TL ilave devlet katkısı, (sisteme girişte bir defaya mahsus olmak üzere)
- **Emeklilik hakkının kullanılması halinde**, bireysel emeklilik hesabında bulunan **birikimini en az on yıl süreli bir yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında almayı tercih eden** çalışana, **birikiminin %5'i karşılığı ek devlet katkısı**

Prime Esas Kazanç Üst Limiti Değişti,

- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 82.inci maddesine göre
- Prime tabi alt sınır geçerli asgari ücret (**2018 yılı için 2.029,50 dir.)**
- Üst sınır ise bu tutarın **7,5 katıdır. (15.221,40 TL)**
- **Kıdem Tazminatı Tavanı 5.001,76 TL**

Sigorta Primine Esas Kazançlar,

- **Hizmet akdi ile çalışanlarda prime esas kazançlar**
- a) Prime esas kazançların hesabında;
 - 1) Hak edilen ücretlerin,
 - 2) **Prim, ikramiye** ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan o ay içinde yapılan ödemelerin ve işverenler tarafından sigortalılar için **özel sağlık sigortalarına** ve BES 'e ödenen tutarların,
 - 3) İdare veya **yargı mercilerince** verilen karar gereğince belirtilen kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin,
brüt toplamı esas alınır.

Tümü prime tabi tutulmayacak ödemeler (1)

- Aynı yardımlar,
- ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı,
- kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları,

Kısmen prime tabi tutulacak ödemeler (2)

- Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları,
- işverenler tarafından sigortalılar için **özel sağlık sigortalarına ve BES 'e** ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin **% 30'unu geçmeyen** özel sağlık sigortası primi ve BES katkı payı tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz.

- Belirtilen istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazançta tabi tutulur.
- **Diğer kanunlardaki** prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnalar Kanununun uygulanmasında dikkate alınmaz.
- Ücretler hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulur.
- Diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dâhil edilir ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda **üst sınırın aşılması** nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı, ödemenin yapıldığı **ayı takip eden** aydan başlanarak iki ayı geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilave edilir.

Üst Sınırı aşan ödemeler- Örnek

- Aylık Brüt Maaş 14.000.- TL, ay içinde tahakkuk eden ek prim 10.000.- TL,
- 1. ay. 15.221,40 TL prime esas tutulur,
- 2. Ay. Ay içindeki ödeme 14.000.- TL, önceki aydan devir matrah 8.778.60 TL, bu ay 15.221,40 TL Prime esas tutulur,
- 3. Ay. Ay içindeki ödeme 14.000.- TL, önceki aydan devir matrah 7.557.20 TL, bu ay 15.221,40 TL Prime esas tutulur, artan tutar 6.335.80 TL için bir işlem yapılmaz,

İlişiksizlik Belgesi verilmesinde YMM – SMMM İncelemesi

- 5510 Sayılı Kanununun 59 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında, **ihaleli işler ile özel bina inşaatı** işyerleri işverenlerine, Kuruma prim borçlarının bulunmadığını gösteren **ilişiksizlik belgesinin** verilmesinde
- 3568 sayılı Kanuna göre yetki verilmiş SMMM ve YMM 'ler tarafından **işyeri kayıtlarının incelenmesi** sonucunda Kuruma bildirildiği tespit edilen **işçilik tutarlarının** uygunluğu, Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak kaydıyla, esas alınabilir.

İlişiksizlik Belgesi verilmesinde YMM – SMMM İncelemesi

- Kurumca belirlenen **usûl ve esaslara aykırı hareket** ederek **Kurum zararına sebebiyet** verdiği anlaşılan SMMM ve YMM ‘ler tarafından düzenlenen **raporlar dikkate alınmaz** ve bunların daha sonra düzenleyecekleri raporlar Kurumca işleme konulmaz.
- **Gerçeğe aykırı rapor** düzenleyen meslek mensupları Kurumun bu nedenle uğradığı zarardan **işverenle birlikte müştereken ve müteselsilen** sorumlu olup, bunlar hakkında, genel hükümlere göre Kurumun takip hakkı saklıdır.
- Bu meslek mensupları, yukarıdaki işler hakkında inceleme yapamazlar.

İlişiksizlik Belgesi verilmesinde YMM – SMMM İncelemesi, etkin uygulama için öneriler

- 1- 5510 Sayılı Kanununun 59. Maddesine göre meslek SMMM ve YMM lerin rapor düzenlemesi uygulaması istenilen düzeyden uzaktır. Alanında tecrübeli ve daha fazla yararlı olabilecek **meslek mensuplarından yeterince yararlanılamamakta** olup uygulama yaygınlaşmamıştır,
- 2- Bu konuda verimli sonuç alınabilmesi için öncelikle yönetmeliğin 12.inci maddesine göre **TÜRMOB ve YMM odaları ile işbirliği yapılarak** meslek mensuplarına düzenleyecekleri rapor konusunda **eğitim verilmelidir,**

- 3- Özel eğitim sürecinden geçen meslek mensuplarının rapor yazabilmeleri **etkinliği ve verimliliği artırabilir**, bu şekilde SMMM ve YMM lerin **birikimlerinden daha fazla yararlanmak** mümkün hale gelebilir,
- 4- Kanununun 59. Maddesinde ve yönetmeliğin 13. Maddesinde yer alan “Gerçeğe aykırı rapor düzenleyen serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirler, Kurumun bu nedenle uğradığı zarardan işverenle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar” hükmü 3568 sayılı yasa ile uyumlu olmalıdır. Zira **3568 sayılı yasanın 12. Maddesi ile Yeminli Mali Müşavirler için müteselsil sorumluluk hali düzenlenmiş** olup SMMM ler için ise böyle bir düzenleme bulunmamaktadır.

- 5- Sorumluluk düzenlemesinin etkin olarak işleyebilmesi için, yönetmeliğin 9. Maddesinde yer alan **rapor düzenleme sınırı** konusunda YMM ve SMMM ler açısından düzenleme yapılmalıdır. Belli bir düzeye kadar SMMM lerin daha üst limitler için ise YMM' lerin rapor yazması konusunda belirleme yapılmalıdır,
- 6- Yönetmelik Ek 3 de yer alan **Meslek faaliyet belgesinin** odalar tarafından onaylanması yerine ilgili odalardan üyelerine verilen faaliyet belgeleri kabul edilmelidir.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi

- 6728 Sayılı yasa ile (15.07.2016)
- Gelir Vergisi Kanunu Md. 98-A ilave edildi,
- V.U.K 'da konu ile ilgili cezalar dahil değişiklikler yapıldı,
- Konu ile ilgili 5510 sayılı yasada değişiklikler yapıldı,
- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi:
- Vergi kanunlarına göre verilmesi gereken **muhtasar beyanname** ile 5510 sayılı SSGSS Kanunu uyarınca verilmesi gereken aylık **prim ve hizmet** belgesinin **birleştirilerek**, kesilen vergilerin matrahlarıyla birlikte sigortalının sigorta primleri ve **kazançları toplamı ile prim ödeme gün sayılarının bildirilmesi... YETKİ**

MUHTASAR VE PRİM HİZMET BEYANNAMESİ GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 1) Yürürlük 1/1/2018 (18.02.17RG)

- **Amaç;** Vergiye uyum maliyetlerinin azaltılması,
- Gönüllü uyumun teşvik edilmesi ve
- Kayıt dışı ekonomi ile mücadelede etkinliğin artırılması,
- **Kapsam;**
- 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişiler ve
- Kanununun Geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar ve vergi kanunlarına göre vergi kesintisi yapmak zorunda olanlar
- Hakkında uygulanır. **(Ek 9 madde kapsamındaki Ev hizmetlerinde ayda 10 günden az çalışanlar hariç)**

Tebliğ ile Yapılan Açıklamalar 1

- Tebliğ ile,
- Vergi kanunlarına göre **vergi kesintisi** yapmak zorunda olanlar, **bir ay içinde** yaptıkları ödemeleri veya tahakkuk ettirdikleri kârlar ve iratlar ile bunlardan kestikleri vergileri,
- 5510 sayılı Kanuna göre sigortalıların **prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini** bildirmekle yükümlü olanlar/işverenler, sigortalıların **cari aya ait** prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini,
- **İçeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini** (<https://intvrg.gib.gov.tr/>) **elektronik ortamda** göndermek zorundadırlar.
- Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin, **ertesini ayın 23 üncü** günü yetkili vergi dairesine **elektronik ortamda** gönderilir,

Tebliğ ile Yapılan Açıklamalar 2

- **Vergi kesintisi olmayanlar**, sadece prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini ihtiva eden Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi verir,
- Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile beyan edilen **vergi ve sigorta primleri ayrı ayrı tahakkuk ettirilir**
- **Ödemeleri** ilgili vergi kanunları ile 5510 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yapılır **ayrı ayrı yapılır**,
- Muhtasar beyannamelerini **üçer aylık** dönemler veren ve işçi çalıştıran mükellefler, Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini **aylık dönemler halinde beyan etme zorunluluğu getirilmiştir**,
- **Yanında işçi çalıştırmayanlar üçer ayda belgeyi verebilirler**,

Düzenlenecek Tahakkuklar - Örnek

- Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile beyan edilen **vergi kesintileri** ile sigortalılar için **ayrı ayrı tahakkuk fişleri** düzenlenir,
- **ÖRNEK 9:** (A), işyerinde Ağustos/2017 döneminde 5510 sayılı Kanuna istinaden **tüm sigorta kollarına tabi 6**, SGDP 'ne **tabi 1**, 4447 sayılı Kanunun **geçici 10 uncu** maddesine göre tüm sigorta kollarına tabi **4 olmak üzere toplam 11** sigortalı çalıştırmış
- Beyannamenin onayı ile; **vergi kesintisine ilişkin 1 adet**, 5510 sayılı Kanuna göre **sigortalılar için 2 adet** ve **4447 sayılı Kanuna göre ise 1 adet** olmak üzere toplam **4 adet tahakkuk fişi** düzenlenecektir.

Düzeltilme Beyannamesi

- Kanuni süresi içerisinde veya kanuni süresinden sonra verilen beyannamenin **hatalı ve/veya eksik olduğu** hallerde, süresinde veya süresi geçtikten sonra bu hata ve/veya eksiklikleri **düzeltilici mahiyette elektronik ortamda** yeni bir beyanname verilmesi mümkündür.
- Daha önce verilmiş bulunan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi veya beyannamelerindeki hata ve/veya eksikliklere ilişkin verilecek **düzeltilme** beyannamelerinin, söz konusu dönemlere münhasır olarak verilen beyannamelerde **yer alan bilgileri de kapsamı gerekmektedir.**

Ceza Uygulaması

- Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine ilişkin fiillerin vergi kanunlarına göre vergi **cezası kesilmesini gerektirmesi** halinde **213 sayılı Kanun** uyarınca vergi dairelerince,
- Bu fiillerin **5510 sayılı Kanuna** göre idari para cezası gerektirmesi halinde 5510 sayılı Kanun uyarınca sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi tarafından
- **Ayrı ayrı ceza kesilecektir.**
- VUK **mükerrer 355 inci** maddede düzenleme yapıldı,
- 5510 Sk. Kurumca verilecek idarî para cezaları **Madde 102**

Vergi Kimlik Numarası ile Sosyal Güvenlik Kurumu İşyeri Sicil Numarasının Eşleştirilmesi

- **GEÇİCİ MADDE 1 –**
- Mükelleflerin (**Muhtasar veren ve aynı zamanda prim ve hizmet belgesi verenler**) vergi kimlik numaraları ile kurum işyeri sicil numaralarının **eşleştirilmesi** amacıyla **bir defaya mahsus** olmak üzere Tebliğ ekinde yer alan “Vergi Kimlik Numarası ile Sosyal Güvenlik Kurumu İşyeri Sicil Numarasının Eşleştirilmesine İlişkin **Bildirim**”i **(Ek-8) elektronik ortamda** gönderme zorunluluğu getirilmiştir,

- Bildirim, **Tebliğin yayım tarihini izleyen ayın sonuna kadar** internet vergi dairesi üzerinden (<https://intvrg.gib.gov.tr/>) elektronik ortamda gönderilecektir. (31.03.2017)
- Tebliğ 2 ile bu süre 2/5/2017 tarihine kadar uzatılmıştır,
- **Tebliğin Geçici 2. maddesi ile**
- **Kırşehir ili ve ilçelerinde pilot uygulama,**
- Haziran ayında verilmesi gereken beyannameler dahil olmak üzere **1/6/2017 tarihinden itibaren başlanacaktır.**

Tebliğ 3 ile yapılan düzenlemeler

- Amasya, Bartın ve Çankırı illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler (281 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen bankalar hariç) için 1/1/2018 tarihinden itibaren başlanacaktır,
- Diğer illerde 1/7/2018 tarihinde uygulamaya başlanması...

Meslek mensuplarının sorumluluğu - Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ile

- Yönetmelik Ek Madde 4 ve Ek Madde 5 ile yapılan düzenlemeler, (05.12.2017)
- (1) Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin **defter kayıtlarına** veya bu defter ve kayıtların **dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından** işverenlerle birlikte 3568 sayılı Kanuna göre **yazılı sözleşme ile yetki verilmiş meslek mensupları da müştereken ve müteselsilen sorumludur.**
- (2) Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin **Meslek mensupları** tarafından düzenlenmesi ve verilmesi amacıyla işverenler ve ilgili meslek mensupları arasında **yazılı sözleşme düzenlenir.**

Meslek mensuplarının sorumluluğu 2

- (3) Maliye Bakanlığı ile çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından **müştereken ıkarılan** Tebliğ eki **sözleşmeler** esas alınır.
- (4) Meslek mensupları ile işverenler arasında düzenlenen **sözleşmenin iptali halinde yeni sözleşme bir aylık süre içerisinde Kuruma bildirilir.**
- (5) Düzenlenen **sözleşmenin bir rneği gerekli görülmesi halinde Kurumca istenir.**

Meslek mensuplarının sorumluluğu 3

- (6) Yazılı sözleşme ile yetki verilmiş meslek mensuplarının, Kanuna göre düzenledikleri muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde **yer alan bilgilerin,**
 - **Defter ve kayıtlara**
 - ve bu **kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere**
 - **uygun olmamasına**
 - **kendi kusurlu davranışları** ile sebebiyet verdiklerinin,

Meslek mensuplarının sorumluluğu 4

- Kurumca veya yetkili adli mercilerce tespit edilmiş olması halinde meslek mensupları ortaya çıkan **prim kaybından, gecikme cezasından, gecikme zammından, idari para cezalarından** ve Kanunun 96 ncı maddesi kapsamında fazla veya yersiz yapılan ödemelerden **işverenlerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulur.**
- (7) Defter kayıtları ve belgelerin saklanması ve ibrazından işverenler sorumludur.

Meslek mensuplarının sorumluluğu 5

- (8) **Meslek mensuplarının sorumlu olması için**, *defter, kayıt ve belgelerin* imza karşılığı veya yazılı tutanak yoluyla, **bilgilerin ise** mail, kısa mesaj veya yazılı tutanak gibi yollarla meslek mensuplarına intikali gerekir.
- (9) İşveren veya işveren tarafından yetki verilen kişinin imzası olmayan veya bu kişiler tarafından **intikal ettirilmeyen** bilgi ve belgelere istinaden meslek mensupları tarafından **düzenlenen defter, belge ve bilgiler için ilgili meslek mensupları sorumlu sayılacaktır.**

Yönetmelikle yapılan Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile ilgili diğer düzenlemeler

- (1) Kanununun 4 / 1 (a) bendi kapsamındaki sigortalılar için Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği'nin **yürürlüğe** girmesinden sonra **aylık prim ve hizmet belgesi kullanılmaz**, (Eski prim belgesi)
- (2) Belirtilen sigortalılar için tebliğin yürürlüğe girdiği beyanname döneminden **önceki dönem/dönemler için kullanılır**,

- (3) Kanununun 4 / 1 (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için 102 nci maddede **Yönetmelikte aylık prim ve hizmet belgesine yapılan atıflar** Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği'nin yürürlüğe girdiği beyanname döneminden itibaren **muhtasar ve prim hizmet beyannamesine yapılmış sayılır.**
- (4) Kanununun 4 / 1 (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için bu Yönetmeliğin 102 nci maddesinde geçen aylık prim ve hizmet belgesinin **e-sigorta kanalıyla gönderilmesine ilişkin hüküm** Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği'nin **yürürlüğe** girdiği beyanname **döneminden itibaren muhtasar ve prim hizmet beyannamesi için uygulanmaz.**

•**Sabrınız için teşekkürler...**